

COI Focus

NIGER

Behandeling van terugkeerders door de nationale autoriteiten

16 juni 2022

Cedoca

Oorspronkelijke taal: Nederlands

DISCLAIMER:

Dit COI-product is geschreven door de documentatie- en researchdienst Cedoca van het CGVS en geeft informatie voor de behandeling van individuele verzoeken om internationale bescherming. Het document bevat geen beleidsrichtlijnen of opinies en oordeelt niet over de waarde van het verzoek om internationale bescherming. Het volgt de richtlijnen van de Europese Unie voor de behandeling van informatie over herkomstlanden van april 2008 en is opgesteld conform de van kracht zijnde wettelijke bepalingen. De auteur heeft de tekst gebaseerd op een zo ruim mogelijk aanbod aan zorgvuldig geselecteerde publieke informatie en heeft de bronnen aan elkaar getoetst. Het document probeert alle relevante aspecten van het onderwerp te behandelen, maar is niet noodzakelijk exhaustief. Als bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet vernoemd worden, betekent dit niet dat ze niet bestaan hebben.

Alle gebruikte bronnen staan kort vermeld in een voetnoot en uitgebreid beschreven in een bibliografie achteraan het document. Bronnen die geconsulteerd maar niet gebruikt werden, staan in een lijst van geraadpleegde bronnen. In uitzonderlijke gevallen worden bronnen niet bij naam genoemd. Wie specifieke informatie uit dit document gebruikt, moet de bronverwijzing uit de bibliografie vermelden.

Publicatie of verspreiding van dit document is alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

This COI-product has been written by Cedoca, the Documentation and Research Department of the CGRS, and it provides information for the processing of individual applications for international protection. The document does not contain policy guidelines or opinions and does not pass judgment on the merits of the application for international protection. It follows the Common EU Guidelines for processing country of origin information (April 2008) and is written in accordance with the statutory legal provisions.

The author has based the text on a wide range of public information selected with care and with a permanent concern for crosschecking sources. Even though the document tries to cover all the relevant aspects of the subject, the text is not necessarily exhaustive. If certain events, people or organisations are not mentioned, this does not mean that they did not exist.

All the sources used are briefly mentioned in a footnote and described in detail in a bibliography at the end of the document. Sources which have been consulted but which were not used are listed as consulted sources. In exceptional cases, sources are not mentioned by name. When specific information from this document is used, the user is asked to quote the source mentioned in the bibliography.

This document can only be published or distributed with the written consent of the Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons.

Inhoud

Lijst van gebruikte afkortingen	3
Inleiding.....	4
1. Migratiecontext	5
1.1. Migratiestromen	5
1.2. Relaties met de Europese Unie (EU) en België	5
2. Wetgevingskader inzake migratie	7
3. Organisatie van de terugkeer	8
3.1. Procedure	8
3.2. Cijfergegevens	9
4. Binnenkomst op het grondgebied.....	10
4.1. Procedure bij aankomst	10
4.2. Overzicht van de gemelde problemen	11
Samenvatting	13
Bibliografie.....	14

Lijst van afkortingen

AI	Amnesty International
AVR	Assisted Voluntary Return
AVRR	Assisted Voluntary Return and Reintegration
AU	African Union
CADEV	Caritas Développement
DVZ	Dienst Vreemdelingenzaken
EC	European Commission
ECOWAS	Economic Community of West African States
ECRE	European Council on Refugees and Exiles
ECOWAS	Economic Community of West African States
ERRIN	European Return and Reintegration Network
EU	European Union
Fedasil	Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers
IOM	International Organization for Migration
JMED	Jeunesse-Enfance-Migration-Développement
LP	laissez-passer
MoU	Memorandum of Understanding
USDOS	United States Department of State
VHR	Voluntary Humanitarian Return
VIB	verzoek om internationale bescherming
WAEMU	West African Economic and Monetary Union

Inleiding

Dit rapport behandelt de houding van de Nigerese autoriteiten ten opzichte van hun onderdanen die terugkeren nadat ze het land illegaal hebben verlaten en/of in België een verzoek om internationale bescherming (VIB) hebben ingediend en/of daar hebben verbleven. Het bestrijkt de periode van januari 2016 tot eind mei 2022.

Terugkeer naar het land van herkomst moet worden overwogen wanneer de vreemdeling niet langer voldoet aan de voorwaarden voor verblijf in België. Deze terugkeer kan vrijwillig of gedwongen zijn. Vrijwillige terugkeer betekent dat de beslissing om terug te keren bij de vreemdeling ligt, die ofwel zijn eigen reis kan organiseren ofwel gebruik kan maken van een terugkeerprogramma dat wordt gecoördineerd door het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers (Fedasil) en wordt georganiseerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) of door de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ).¹ De terugkeer is gedwongen wanneer de persoon tegen zijn wil door het opvangland wordt teruggestuurd naar zijn herkomstland. Deze terugkeer wordt georganiseerd door de DVZ.²

Dit rapport bestaat uit vier delen. Terwijl in het eerste deel kort de huidige migratiecontext wordt geschetst, wordt in het tweede deel ingegaan op het geldende wetgevingskader. Het derde deel behandelt de organisatie van de terugkeer (vrijwillig en gedwongen) door de Belgische autoriteiten. In het vierde en laatste deel gaat Cedoca in op de terugkeer op het grondgebied door de informatie over de aanwezige autoriteiten op de luchthaven, de aankomstprocedure en de eventueel gemelde problemen te onderzoeken.

Strategieën voor de maatschappelijke en professionele re-integratie van terugkeerders zijn niet het onderwerp van dit rapport. Cedoca maakt ook geen melding van eventuele overnameovereenkomsten of memoranda van overeenstemming (Memorandum of Understanding, MoU) die tussen België en Niger zijn gesloten (op nationaal, Benelux- of Europees niveau).³ De inhoud ervan is immers vaak vertrouwelijk.

Dit niet-exhaustieve document werd opgesteld op basis van beschikbare openbare informatie, in het bijzonder informatie die werd mee gedeeld door actoren die betrokken zijn bij de organisatie van de terugkeer, zoals de DVZ en de IOM. Cedoca vestigt de aandacht op het feit dat sommige geraadpleegde bronnen niet altijd het soort terugkeer (vrijwillig of gedwongen) specificeren.

Cedoca gebruikt de termen "asielaanvraag/asielzoeker" wanneer het verwijst naar informatie van vóór de nieuwe terminologie die dateert van de inwerkingtreding in maart 2018 van de wet die de EU-Asielprocedurerichtlijn van 2013 in het Belgische recht omzet.⁴

Cedoca sloot het onderzoek op 17 juni 2022 af.

---

¹ Fedasil, 2022, [url](#)

² Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven werd omgezet in het Belgisch recht door drie teksten: de Wet van 19 januari 2012 tot wijziging van de Wet van 15 december 1980, de Wet van 19 januari 2012 tot wijziging van de wetgeving met betrekking tot de opvang van asielzoekers en het Koninklijk Besluit tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en het Koninklijk Besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie in het kader van de controle van de gedwongen terugkeer.

³ Overeenkomsten gesloten op Europees niveau: European Commission, s.d., [url](#)

⁴ CGVS, 21/03/2018, [url](#)

1. Migratiecontext

1.1. Migratiestromen

Niger is zowel een herkomst-, doorreis- als gastland voor migranten en vluchtelingen. Sinds 2011, na de crises in Mali en Libië, neemt het aantal migranten op doorreis door Niger toe en breiden smokkelnetwerken zich uit. Op 26 mei 2015 neemt het Nigerese parlement wet nr. 2015-36 aan, die de illegale smokkel van migranten strafbaar stelt. De IOM wijst op een significante daling van de migratiestromen na de implementatie van deze wet vanaf september 2016.⁵

In de periode 2016-2019 registreert IOM 1.055.214 migranten die reizen van (55 %), naar (29 %) en binnen (16 %) Niger, waarvan drie vierden Nigerese migranten.⁶ Na de bekrachtiging van de wet komen veel migranten vast te zitten in transitsteden langs migratieroutes, vaak met weinig middelen en weinig opties. Deze situatie draagt bij aan de ontwikkeling van getto's in steden als Agadez en Arlit, waar kwetsbare migranten worden blootgesteld aan meer risico's, waaronder uitbuiting en mensenhandel.⁷

Niger is sinds 2018 het belangrijkste gastland voor terugkeerbijstand – zowel Assisted Voluntary Return (AVR) als Voluntary Humanitarian Return (VHR) – in West- en Centraal-Afrika en heeft Libië ingehaald dat in 2017 het belangrijkste gastland was.⁸

Veel Nigerezen migreren naar Algerije en Libië maar worden van daar gedeporteerd richting Agadez of keren naar Niger terug omwille van de moeilijke levensomstandigheden en de veiligheidssituatie. Bij aankomst in Agadez worden ze opgevangen door de Nigerese autoriteiten en geholpen bij het verdere transport naar hun herkomstregio. IOM helpt de regionale autoriteiten bij de registratie van migranten bij aankomst in Agadez en biedt hen basishulp.⁹ Tussen 2016 en 2019 worden 8.184 Nigerezen gerepatriëerd vanuit Libië via chartervluchten, uitgevoerd door de regering en de IOM.¹⁰ Nadat in 2021 25.396 mensen in erbarmelijke en soms levensbedreigende omstandigheden vanuit Algerije naar Niger zijn gedeporteerd, gaan deportaties vanuit Algerije verder in 2022. Ook de Libische autoriteiten deporteren mensen naar Niger.¹¹

Nigerese migranten in het buitenland die te maken hebben met moeilijke leef- en werkomstandigheden, en willen terugkeren naar Niger, kunnen deelnemen aan het AVR-programma van IOM. In de periode 2016-2019 heeft IOM 472 migranten bijgestaan bij hun vrijwillige terugkeer naar Niger, waarvan 382 uit Algerije en 38 vanuit België. Eenmaal teruggekeerd naar hun gemeenschap of herkomstregio, kunnen ze van de IOM hulp krijgen bij het re-integratieproces.¹²

1.2. Relaties met de Europese Unie (EU) en België

Een medewerker van de Belgische ambassade schrijft Cedoca in een e-mail op 23 mei 2022: "België is een relatief populaire bestemming voor Nigerezen, zeker voor studies. Tal van hooggeplaatste functionarissen hier hebben in België gestudeerd, vooral aan de UCL."¹³

⁵ IOM (Gabriel S. en Rijks B.), 2020, pp. VI, 1, [url](#)

⁶ IOM (Gabriel S. en Rijks B.), 2020, p. VI, [url](#)

⁷ IOM (Gabriel S. en Rijks B.), 2020, p. 6, [url](#)

⁸ IOM, 10/05/2022, p. 16, [url](#)

⁹ IOM (Gabriel S. en Rijks B.), 2020, p. 15, [url](#)

¹⁰ IOM (Gabriel S. en Rijks B.), 2020, p. 15, [url](#)

¹¹ Alarme Phone Sahara, 10/03/2022, [url](#)

¹² IOM (Gabriel S. en Rijks B.), 2020, p. 16, [url](#)

¹³ Medewerker Belgische ambassade in Niamey, e-mail, 23/05/2022

Wat betreft de relaties tussen België en Niger aangaande migratie en terugkeer, geeft deze medewerker in dezelfde mail aan:

“Migratie is over het algemeen geen echt prioritair thema in de Belgisch-Nigerese betrekkingen en de dialoog wordt voornamelijk op EU-niveau gehouden. Dit gebeurt voornamelijk onder impuls van Spanje en Italië, die om evidente redenen de focus op grensbeheer leggen. Een belangrijke speler daarbij is de CSDP-missie EUCAP Sahel Niger, die zich bezighoudt met opleidingen voor civiele veiligheidsmachten (nationale politie, gendarmerie, garde nationale) in de strijd tegen terreur en irreguliere migratie. België doet belangrijke bijdragen aan deze missie (7-tal door België gedetacheerde personeelsleden waaronder het adjunct-missiehoofd)[...] Daarnaast financieren we [België] ook een project van IOM van EUR 1 miljoen rond “integrated border management”, waarbij de focus ligt op de rehabilitatie van grensposten in de regio’s Diffa en Agadez, en het uitrollen van het MIDAS-systeem in deze (en andere) grensposten. Tenslotte financieren we ook nog een vijfjarenproject met Médecins du Monde (EUR 1 miljoen voor 5 jaar), waarbij de focus ligt op psychosociale hulpverlening aan vluchtelingen en migranten in de regio Agadez.”¹⁴

Naast overnameovereenkomsten tussen de EU en herkomstlanden – die tot doel hebben terugkeerbesluiten van nationale autoriteiten van EU-lidstaten uitvoerbaar te maken-, wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van informele overeenkomsten. Deze afspraken gaan voorbij aan het Europees Parlement en worden gekenmerkt door een gebrek aan transparantie, stelt EuroMed.¹⁵ De organisatie specificeert dat er een groot aantal vormen van overeenkomsten bestaan, en verwijst onder andere naar de gezamenlijke verklaring tussen de EU en Niger van 2016.¹⁶

Sinds 2015 is er sprake van een groeiende dialoog tussen de EU en Niger bedoeld om oplossingen te vinden voor de diepere oorzaken van irreguliere mobiliteit. De samenwerking tussen de EU en Niger richt zich op een aantal strategische assen, vastgelegd op de migratietop in Valletta in november 2015, waaronder nauwere samenwerking op het gebied van terugkeer, overname en re-integratie. Desondanks investeert de EU zowel op technisch, financieel en logistiek gebied vooral in de strijd tegen illegale migratie, waarbij prioriteit wordt gegeven aan grensbeheer, aldus European Council on Refugees and Exiles (ECRE).¹⁷

CONCORD, een Europese ngo-confederatie voor noodhulp en ontwikkeling, geeft aan dat Niger een cruciale partner is voor de uitvoering van het EU-migratiebeleid. CONCORD geeft aan dat het partnerschapskader met Niger een politieke dialoog op hoog niveau omvat tussen de EU en de Nigerese autoriteiten over migratiekwesties. Zo vinden regelmatig bilaterale bijeenkomsten plaats tussen beide partijen. CONCORD wijst op een onevenwicht waarbij maatregelen op het gebied van veiligheid en migratiecontrole voorop staan en bepalingen met betrekking tot reguliere migratie en de hervestiging van vluchtelingen ontbreken (en onvermeld blijven in de voortgangsrapporten).¹⁸

De Europese Commissie (EC) heeft in 2015 een noodtrustfonds opgericht om migratie en ontheemding in Afrika te beheersen. Niger is in 2017 de belangrijkste begunstigde van het trustfonds. De projecten in Niger kaderen binnen het actieplan dat is aangenomen op de migratietop in Valletta in november 2015, en zijn gericht op de bescherming van migranten, het vergemakkelijken van de re-integratie, het versterken van het vermogen van de regering om criminele netwerken te bestrijden en haar grenzen beter te beheren en het ondersteunen van gastgemeenschappen door economische

¹⁴ Medewerker Belgische ambassade in Niamey, e-mail, 23/05/2022

¹⁵ EuroMed verenigt 70 organisaties uit 30 landen. De organisatie zet zich in voor de bevordering en bescherming van mensenrechten en democratie in de zuidelijke en oostelijke mediterrane regio's en tracht het beleid van belangrijke Europese actoren ten aanzien van deze gebieden te beïnvloeden.

¹⁶ EuroMed Rights, 04/2021, pp. 21-22, [url](#)

¹⁷ ECRE, 02/2020, [url](#)

¹⁸ CONCORD, 2018, pp. 21-27, [url](#)

alternatieven te creëren voor bevolkingsgroepen die leven van de activiteiten die verband houden met irreguliere migratie.¹⁹

Een draftversie van het actieplan voor het versterken van partnerschap op het gebied van migratie tussen de EU en Niger van september 2021, van de Europese Raad, stelt letterlijk:

“The return of Nigerien nationals from the EU is only a minor aspect of the EU’s overall migration partnership with Niger.”²⁰

In hetzelfde document staat dat 280 Nigerezen de EU moesten verlaten in 2020 (tegenover 330 in 2019), waarvan 150 vanuit Frankrijk, 50 vanuit Duitsland en 45 vanuit België. Het terugkeerpercentage is volgens het document 7 % in 2020.²¹

2. Wetgevingskader inzake migratie

Het rapport van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken (United States Department of State, USDOS) over de mensenrechtensituatie in Niger voor het jaar 2021 stelt dat de nationale wetten voorzien in vrijheid van intern verkeer, reizen naar het buitenland, emigratie en repatriëring en dat de regering de meeste van deze rechten respecteert. Het rapport geeft verder aan dat de Nigerese regering samenwerkt met de UNHCR en andere humanitaire organisaties bij het bieden van bescherming en hulp aan ontheemden, vluchtelingen en terugkerende asielzoekers.²²

Niger heeft het Verdrag van 1951 betreffende de status van vluchtelingen en het bijbehorende Protocol van 1967, en het Verdrag van de Afrikaanse Unie (African Union, AU) betreffende de specifieke aspecten van vluchtelingenproblemen in Afrika van 1969 geratificeerd. Op regionaal niveau heeft de overheid het Verdrag van de Economische Gemeenschap van West-Afrikaanse Staten (Economic Community of West African States, ECOWAS) en haar protocollen en het Verdrag betreffende de West-Afrikaanse Economische en Monetaire Unie (West African Economic and Monetary Union, WAEMU) onderschreven. Beide instrumenten bevestigen de vrijheid van verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal, evenals het recht van verblijf en vestiging in de lidstaten.²³

De Grondwet van 25 november 2011 vermeldt niets over het uitreizen en terugkeren naar Niger. Wel stelt artikel 42 dat het land zijn onderdanen ook in het buitenland dient te beschermen:

“L’État doit protéger, à l’étranger, les droits et intérêts légitimes des citoyens nigériens. Les ressortissants des autres pays bénéficient sur le territoire de la République du Niger des mêmes droits et libertés que les ressortissants nigériens dans les conditions déterminées par la loi.”²⁴

Het Wetboek van Strafrecht (*code pénal*) maakt geen melding van illegaal vertrek, verblijf in het buitenland of een asielaanvraag als aanleiding tot strafmaatregelen.²⁵

De belangrijkste factor die de migratiestromen in Niger de afgelopen jaren heeft beïnvloed, is de goedkeuring van wet 2015-36 over de onwettige smokkel van migranten (*Loi N° 2015-36 relative au trafic illicite de migrants*)²⁶ op 26 mei 2015. Deze wet, die illegale migratie strafbaar stelt, wordt aangenomen als reactie op de toename van het aantal migranten dat vanuit Niger doorreist naar Libië

¹⁹ EC, 13/12/2017, [url](#)

²⁰ Council of the European Union, 20/09/2021, p. 8, [url](#)

²¹ Council of the European Union, 20/09/2021, p. 9, [url](#)

²² USDOS, 12/04/2022, [url](#)

²³ Vaticaan - Migrants & Refugees Section, s.d., [url](#)

²⁴ République de Niger, 25/11/2011, [url](#)

²⁵ République de Niger, 01/2018, [url](#)

²⁶ République du Niger, 26/05/2015, [url](#)

en Algerije, het groeiende aantal smokkelnetwerken en de verhoogde risico's en gevaren waarmee migranten worden geconfronteerd. Migranten die ten noorden van Agadez worden aangetroffen, worden onderworpen aan meer controles en arrestaties en smokkelaars worden gearresteerd. De wet leidt ook tot verhoogde controles aan de grenzen tussen Niger en de buurlanden. Met de handhaving van de wet is het aantal controles langs de migratieroutes aanzienlijk toegenomen.²⁷ Het ministerie van Justitie herbergt de Nationale Commissie en het Nationaal Agentschap voor de bestrijding van mensenhandel en staat in voor de uitvoering van de wet van 26 mei 2015.²⁸

Het ministerie van Buitenlandse Zaken herbergt het directoraat-generaal voor juridische en consulaire zaken, dat verantwoordelijk is voor reisdocumentatie, evenals het directoraat voor Nigerezen in het buitenland en de Hoge Raad voor Nigerezen in het buitenland, die verantwoordelijk zijn voor beleid en programma's met betrekking tot diasporarelaties.²⁹

Het interministerieel comité belast met de uitwerking van een nationaal migratiebeleid, onder het gezag van het ministerie van Binnenlandse Zaken, stelt in 2020 een *Politique Nationale De La Migration (2020-2035)* voor, met een vijfjarenplan. Het beleidskader verwijst verschillende keren naar de opvang en reïntegratie van terugkeerders uit de regio en daarbuiten.³⁰

3. Organisatie van de terugkeer

3.1. Procedure

Volgens het *Eindverslag van de Commissie voor de evaluatie van het beleid inzake de vrijwillige terugkeer en de gedwongen verwijdering van vreemdelingen*³¹ (aangeboden aan de minister voor Asiel en Migratie op 15 september 2020) is de procedure voor de verwijdering van vreemdelingen die niet of niet langer op Belgisch grondgebied mogen verblijven, ingewikkeld. Zonder in detail te treden: voor vliegvlagen is een geldig reisdocument vereist. Indien een dergelijk document om diverse redenen niet beschikbaar is, moet de DVZ stappen ondernemen om er een te verkrijgen van de autoriteiten van het land van herkomst.³² In dit verband stelt het rapport het volgende:

“Het is niet omdat er een akkoord [MoU of ander] is afgesloten dat het bekomen van een reisdocument gemakkelijker verloopt. Veel hangt af van de samenwerking met het land van herkomst op andere vlakken of van de vertegenwoordiger van het land van herkomst, bv. de consul.”³³

Om dit reisdocument te verkrijgen, moet de nationaliteit worden vastgesteld, volgens regels die van land tot land verschillen. In het verslag staat verder het volgende:

“Het reisdocument dat wordt afgeleverd door de overheden voor de repatriëring, is de “laissez-passer” (LP). Eenmaal de nationaliteit of de identiteit wordt erkend door het land van herkomst, moet DVZ een LP vragen voor de effectieve verwijdering. Ook hier zijn er naargelang het land van herkomst andere regels. Voor een heel beperkt aantal landen kan DVZ zelf een LP (EULP) opstellen.

²⁷ IOM (Gabriel S. en Rijks B.), 2020, p. 5, [url](#)

²⁸ Vaticaan - Migrants & Refugees Section, s.d., [url](#)

²⁹ Vaticaan - Migrants & Refugees Section, s.d., [url](#)

³⁰ République du Niger, 2020, [url](#)

³¹ Deze commissie wordt voorgezeten door emeritus professor Marc Bossuyt, voormalig commissaris-generaal.

³² De identificatieprocedure wordt ook in detail beschreven in het activiteitenverslag 2020 van de DVZ: FOD Binnenlandse Zaken, 12/2021, p. 76 e.v., [url](#)

³³ Commissie voor de evaluatie van het beleid inzake de vrijwillige terugkeer en de gedwongen verwijdering van vreemdelingen, p. 85, [url](#)

Voor bepaalde landen is de LP een geruime tijd geldig (drie maanden of één maand). Voor andere landen is de LP enkel geldig voor de vooraf meegedeelde dag van vertrek met de daarop vermelde vlucht.”³⁴

Gedwongen verwijdering kan plaatsvinden met of zonder begeleiding van de Belgische federale politie.³⁵ Het kan gaan om een gewone of een speciale vlucht (*special flights*). Van die speciale vluchten worden er georganiseerd door het Europees Agentschap voor grens- en kustbeveiliging (FRONTEX).³⁶

Het bovengenoemde verslag vermeldt echter dat sommige herkomstlanden *special flights* weigeren omdat ze bezorgd zijn om hun imago.³⁷

Wat de organisatie van vrijwillige terugkeer betreft, vermeldt Fedasil op zijn website dat het samenwerkt met de IOM, die zorgt voor de boeking van de vluchten en de desbetreffende persoon begeleidt tijdens de verschillende etappes van zijn reis, tot aan zijn aankomst. Het is deze persoon die verantwoordelijk is voor het verkrijgen van reisdocumenten.³⁸

Bij het organiseren van de terugkeer brengen noch de DVZ noch de IOM de desbetreffende ambassades ervan op de hoogte dat de personen die worden teruggezonden naar hun herkomstland al dan niet internationale bescherming hebben gevraagd. Dit blijkt uit een gesprek met de DVZ op 22 maart 2022³⁹ en een e-mail van de IOM aan Cedoca op 29 maart 2022.⁴⁰

Uit mailverkeer tussen een medewerker van de Belgische ambassade in Niamey en een medewerker van de IOM in Niger, doorgestuurd naar Cedoca, komt naar voor dat vrijwillige terugkeer vanuit Europa een standaardprocedure betreft en dat het makkelijk samenwerken is met de Nigerese overheid. De medewerker van de IOM in Niger stelt dat er niet veel Nigerezen in Europa zijn en dat vooral Nigerezen in Libië gebruik maken van de procedure voor vrijwillige terugkeer.⁴¹

3.2. Cijfergegevens

Op 6 mei 2022 zendt de DVZ de volgende cijfergegevens aangaande gedwongen terugkeer naar Niger aan Cedoca:

Jaar	Verwijdering zonder escorte	Verwijdering met escorte	Totaal
2016	0	0	0
2017	1	3	4
2018	1	2	3
2019	0	0	0

³⁴ Commissie voor de evaluatie van het beleid inzake de vrijwillige terugkeer en de gedwongen verwijdering van vreemdelingen, 15/09/2020, p. 87, [url](#)

³⁵ Commissie voor de evaluatie van het beleid inzake de vrijwillige terugkeer en de gedwongen verwijdering van vreemdelingen, 15/09/2020, p. 96, [url](#)

³⁶ Frontex heeft een belangrijk mandaat inzake terugkeer, helpt en ondersteunt (ook financieel) de lidstaten in en met de organisatie van nationale en gezamenlijke terugkeeroperaties: Commissie voor de evaluatie van het beleid inzake de vrijwillige terugkeer en de gedwongen verwijdering van vreemdelingen, 15/09/2020, p. 112, [url](#)

³⁷ Commissie voor de evaluatie van het beleid inzake de vrijwillige terugkeer en de gedwongen verwijdering van vreemdelingen, 15/09/2020, pp. 100-102, [url](#)

³⁸ Fedasil, *Terugreis*, z.d., [url](#); Fedasil, 2022, [url](#)

³⁹ DVZ, gesprek, Brussel, 22/03/2022

⁴⁰ IOM, e-mail, 29/03/2022

⁴¹ Medewerker Belgische ambassade in Niamey, e-mail, 30/05/2022

2020	0	1 Commerciële vlucht – ticket geboekt via Frontex	1
2021	0	0	0
2022 (januari-april)	0	0	0

Tabel 1 : Terugkeer naar Niger⁴²

De IOM deelt Cedoca in een e-mail op 16 mei 2022 de volgende cijfers mee aangaande vrijwillige terugkeer naar Niger voor de periode van 2016 tot april 2022:

AVRR from Belgium: IOM voluntary returns													
Destination country: Niger	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Total (persons)
2016	1	0	1	1	1	1	3	1	1	0	2	4	16
2017	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	6
2018	0	1	2	0	1	0	0	3	1	2	0	0	10
2019	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3	6
2020	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	4
2021	0	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	6
2022	1	0	0	1									2

Tabel 2: AVRR from Belgium: IOM voluntary returns⁴³

4. Binnenkomst op het grondgebied

In dit deel wordt in eerste instantie nagegaan in welke mate de autoriteiten aandacht besteden aan een onderdaan tijdens de controles bij zijn terugkeer en dit naargelang van verschillende identificeerbare factoren: de reisdocumenten (laissez-passer of gewoon paspoort), de wijze van terugkeer (met of zonder begeleiding, met of zonder opvang van de IOM), het al dan niet naleven van de geldende migratiewetgeving of de terugkeer uit België. Dit deel behandelt ook de eventuele problemen van de terugkeerder met zijn autoriteiten, zowel op de luchthaven als later op het grondgebied.

4.1. Procedure bij aankomst

De grootste luchthaven van het land heet Diori Hamani en is gelegen ten zuidoosten van de hoofdstad Niamey.

De Nigerese ngo Jeuness-Enfance-Migration-Développement, kortweg JMED, is opgericht in mei 2013, en is actief in de strijd tegen mensenhandel en pleit voor de rechten van migranten en vluchtelingen. Gevraagd welke autoriteiten aanwezig zijn op de luchthaven van Niamey, antwoordt de ngo in een mail van 21 mei 2022: "les autorités sont présente: la police, la douane, la santé."⁴⁴ Over de procedures bij aankomst op de luchthaven, schrijft JMED het volgende:

"Il faudrait avoir un visa, un passeport ou un laissez passer, le carnet de vaccination internationale, le teste PCR datant de moins de 72 heure. Les services de sécurité vérifie l'identité et les biens transportés."⁴⁵

⁴² DVZ, e-mail, 06/05/2022

⁴³ IOM, e-mail, 16/05/2022

⁴⁴ Een medewerker van de ngo JMED, e-mail, 21/05/2022

⁴⁵ Een medewerker van de ngo JMED, e-mail, 21/05/2022

Gevraagd naar de verschillende stappen die een reiziger moet doorlopen na aankomst in Niamey, antwoordt de medewerker in een vervolgmil op 25 mei 2022:

“Pour les controles à l'aéroport, effectivement il y a un controle de la police (identité, passeport, fiche d'arrivée, etc.); un controle sanitaire (PCR, vaccinations, etc) et un controle de douane (biens transportés). A la descente d'avion, un bus amène les gens à l'entrée, d'où ils commence avec les formalités de police, ensuite santé, ensuite douane.”⁴⁶

Manirou Ousseini Ibrahim, lokale directeur voor Niger voor de ngo Forum Réfugié, een internationale ngo die sinds 2017 actief is in Niger en werkt rond legale migratiekanalen zoals humanitaire migratie en gezinshereniging, maar ook werkt op economische migratie en re-integratie van migranten, geeft in een telefonisch gesprek met Cedoca op 23 mei 2022 de volgende informatie over de aanwezige autoriteiten op de luchthaven van Niamey:

“Il y a la contrôle de la police, la police de frontière (par rapport à la migration), il y a le coté sanitaire, et il y a le douane. En générale, il y a un contrôle sur la légalité du voyageur.”⁴⁷

Gevraagd of de inlichtingendiensten een aanwezigheid hebben op de luchthaven, antwoord Manirou Ousseini Ibrahim: “oui, ensemble avec la police de frontière.”⁴⁸

De vraag of, naast de gebruikelijke controles die van toepassing zijn op alle passagiers, Nigerezen die terugkeren naar het land nadat ze Niger illegaal hebben verlaten, asiel hebben aangevraagd in België (of in Europa) of na een verblijf in België (of in Europa) bij aankomst in Niger specifieke controles ondergaan, werd voorgelegd aan verschillende contactpersonen. De verzamelde informatie wordt hieronder uiteengezet.

De medewerker van de ngo JMED geeft in een e-mail van 21 mei 2022 aan dat er geen specifieke controles zijn voor Nigerezen die terugkeren naar hun land: “Pour les nigériens ce sont surtout des controles d'identité, de santé et de ce qu'ils transportent, pas de controles spécifique.”⁴⁹

De lokale directeur voor Niger voor de ngo Forum Réfugié geeft in een telefonisch gesprek met Cedoca op 23 mei 2022 het volgende aan:

“Un nigérien qui revient doit montrer son passeport. Le passeport prouve que cette personne est nigérienne et alors ça lui donne l' autorisation d'entrer sur le territoire. Dans le cas de Belgique et Niger, on va seulement vérifier l'identité de la personne. Des papiers correctes sont assez. Si des documents officiels sont délivrés par la Belgique, cette personne peut être soumise à des contrôles supplémentaires.”⁵⁰

4.2. Overzicht van de gemelde problemen

De monitoringrapporten van mensenrechtenorganisaties zoals Amnesty International (AI) (2021), Human Rights Watch (HRW), Freedom House (voor 2020 en 2021) maken geen melding van problemen bij terugkeer vanuit het buitenland naar Niger.⁵¹ Het USDOS-rapport over de mensenrechtensituatie in Niger voor het jaar 2021 stelt dat de nationale wetten voorzien in vrijheid van intern verkeer, reizen naar het buitenland, emigratie en repatriëring en dat de regering de meeste van deze rechten respecteert. USDOS geeft aan dat de Nigerese regering samenwerkt met UNHCR en andere humanitaire organisaties bij het bieden van bescherming en hulp aan ontheemden,

⁴⁶ Een medewerker van de ngo JMED, e-mail, 25/05/2022

⁴⁷ Ousseini Ibrahim M., lokale directeur voor Niger voor de ngo Forum Réfugié, telefonisch gesprek, 23/05/2022

⁴⁸ Ousseini Ibrahim M., lokale directeur voor Niger voor de ngo Forum Réfugié, telefonisch gesprek, 23/05/2022

⁴⁹ Een medewerker van de ngo JMED, e-mail, 21/05/2022

⁵⁰ Ousseini Ibrahim M., lokale directeur voor Niger voor de ngo Forum Réfugié, telefonisch gesprek, 23/05/2022

⁵¹ AI, 2021, [url](#); HRW, s.d., [url](#); Freedom House, 2022, [url](#); Freedom House, 2021, [url](#)

vluchtelingen en terugkerende asielzoekers. Het rapport maakt geen melding van eventuele problemen die Nigerezen die terugkeren vanuit het buitenland ondervinden met de nationale autoriteiten.⁵²

Cedoca vroeg verschillende bronnen of zij op de hoogte waren van gevallen van Nigereze onderdanen die bij terugkeer op de luchthaven in problematische situaties terechtkwamen nadat zij het land illegaal verlaten hebben en/of een verzoek tot internationale bescherming hebben ingediend in België (of in Europa) of er hebben verbleven.

Gevraagd of een reis vanuit België, een asielaanvraag in België of het verblijf in België een probleem kan vormen voor een terugkerende Nigerees, antwoordt een medewerker van de ngo JMED van niet. De medewerker besluit dat "en général il y a pas de problèmes particulier."⁵³ In een mail aan Cedoca op 25 mei 2022 herhaalt de medewerker van de ngo JMED: "A ma connaissance il n' y a aucun nigerien de retour de Belgique qui a rencontré des difficultés."⁵⁴

Manirou Ousseini Ibrahim, lokale directeur voor Niger voor de ngo Forum Réfugié, stelt tijdens een telefonisch gesprek met Cedoca op 23 mei 2022 dat hij geen weet heeft van problemen met de autoriteiten. Hij preciseert:

"Je ne connais aucun cas. Mais ce n'est pas parce que je ne suis pas au courant que ça n'a pas pu arriver."⁵⁵

Manirou Ousseini Ibrahim benadrukt wel dat re-integratie na een lang verblijf in het buitenland vaak moeizaam verloopt:

"Dans le cas où elles sont restées longtemps à l'étranger, il peut être complexe à ré-intégrer, mais je ne pense pas qu'elles auront des problèmes à l'aéroport."⁵⁶

Cedoca heeft per e-mail contact opgenomen met Caritas Développement (CADEV) Niger, een organisatie die hulp biedt bij de re-integratie van terugkeerders in alle regio's van Niger. De organisatie heeft bij het afsluiten van deze Focus nog niet geantwoord. In een ongedateerde informatiebrochure licht de CADEV toe welke vormen de hulp ze bieden aan terugkeerders bij aankomst. Dit gaat van ophalen op de luchthaven, tot het assisteren bij reizen in Niger, het voorzien van tijdelijke accommodatie en andere essentiële diensten. Daarnaast belooft de organisatie in samenwerking met de terugkeerder een re-integratieplan op te stellen rekening houdend met de individuele situatie en behoeften alsook de beschikbare hulp. Deze diensten kunnen sociale, juridische en medische hulp betreffen, maar evengoed school- en taaltraining, hulp bij het zoeken naar werk, hulp bij het opstarten van een inkomensgenererende activiteit en huisvesting.⁵⁷

⁵² USDOS, 12/04/2022, [url](#)

⁵³ Een medewerker van de ngo JMED, e-mail, 21/05/2022

⁵⁴ Een medewerker van de ngo JMED, e-mail, 25/05/2022

⁵⁵ Ousseini Ibrahim M., lokale directeur voor Niger voor de ngo Forum Réfugié, telefonisch gesprek, 23/05/2022

⁵⁶ Ousseini Ibrahim M., lokale directeur voor Niger voor de ngo Forum Réfugié, telefonisch gesprek, 23/05/2022

⁵⁷ ERRIN, s.d., [url](#)

Samenvatting

Niger is zowel een herkomst-, doorreis- als gastland voor migranten en mensen op de vlucht. Migratie is over het algemeen geen echt prioritair thema in de Belgisch-Nigerese betrekkingen en de dialoog over migratie wordt voornamelijk op EU-niveau gehouden.

Sinds 2015 is er sprake van een groeiende dialoog tussen de EU en Niger bedoeld om oplossingen te vinden voor de diepere oorzaken van irreguliere mobiliteit. De samenwerking tussen de EU en Niger richt zich op een aantal strategische assen, vastgelegd op de top in Valletta in november 2015, waaronder nauwere samenwerking op het gebied van grensbeheer en de strijd tegen illegal migratie. Terugkeer van Nigerezen is slechts een klein aspect van het partnerschap op migratie tussen de EU en Niger.

USDOS geeft in haar jaarrapport voor 2021 aan dat geeft verder aan dat de Nigerese regering samenwerkt met UNHCR en andere humanitaire organisaties bij het bieden van bescherming en hulp aan ontheemden, vluchtelingen en terugkerende asielzoekers.

Het Wetboek van Strafrecht maakt geen melding van illegaal vertrek, verblijf in het buitenland of een asielaanvraag als aanleiding tot strafmaatregelen.

Volgens cijfergegevens van de DVZ zijn sinds 2016 acht Nigerezen gedwongen teruggekeerd naar Niger, waarvan vier in 2017, drie in 2018 en een in 2020. De IOM deelt mee dat er sinds 2016 (tot april 2022) 50 Nigerezen vrijwillig teruggekeerd zijn via het terugkeerprogramma van de IOM.

De geraadpleegde bronnen geven aan geen weet hebben van specifieke controles door de aanwezige autoriteiten op de luchthaven in Niamey bij Nigerezen die terugkeren naar Niger na een illegal vertrek, een verblijf in het buitenland of een asielaanvraag in het buitenland. Mensenrechtenorganisaties maken geen melding van problemen voor terugkeerdere. Ook de gecontacteerde organisaties hebben geen weet van problemen met de nationale autoriteiten na terugkeer.

Bibliografie

Rechtstreekse contacten

Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ), e-mail, 06/05/2022, infodesk@ibz.fgov.be

Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ), gesprek, Brussel, 22/03/2022, infodesk@ibz.fgov.be

Internationale Organisatie voor Migratie (IOM), regionaal bureau voor België en Luxemburg, e-mail, 29/03/2022, 16/05/2022, iombrussels@iom.int

Medewerker Belgische ambassade in Niamey, e-mail, 19/05/2022, 23/05/2022, 30/05/2022, Niamey@diplobel.fed.be

Medewerker van de Nigerese ngo Jeunesse-Enfance-Migration-Développement (JMED), e-mail, 21/05/2022, 25/05/2022, ongjmedniger@yahoo.fr

Ousseini Ibrahim M., lokale directeur voor Niger voor de ngo Forum Réfugié, e-mail, 18/05/2022, 23/05/2022, mousseiniibrahim@forumrefugies.org

Ousseini Ibrahim M., lokale directeur voor Niger voor de ngo Forum Réfugié, telefonisch gesprek, 23/05/2022

Geschreven en audiovisuele bronnen

Alarme Phone Sahara, *January to March 2022: Mass deportations from Algeria and Libya to Niger*, 10/03/2022, <https://alarmephonesahara.info/en/blog/posts/january-to-march-2022-mass-deportations-from-algeria-and-libya-to-niger> [geraadpleegd op 19/05/2022]

Amnesty International (AI), *Niger 2021*, 2021, <https://www.amnesty.org/en/location/africa/west-and-central-africa/niger/report-niger/> [geraadpleegd op 02/06/2022]

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS), *Omzetting van de asielprocedurerichtlijn*, 21/03/2018, <https://www.cgvs.be/nl/actueel/omzetting-asielprocedurerichtlijn-belgisch-recht> [geraadpleegd op 14/02/2022]

Commissie voor de evaluatie van het beleid inzake de vrijwillige terugkeer en de gedwongen verwijdering van vreemdelingen, *Eindverslag*, 15/09/2020, https://www.myria.be/files/Rapport_final_Bossuyt.pdf [geraadpleegd op 22/04/2022]

CONCORD, *Partnership or Conditionality ? Montiroing the Migration Compacts and EU Trust Fund for Africa*, 2018, https://concordeurope.org/wp-content/uploads/2018/01/CONCORD_EUTrustFundReport_2018_online.pdf [geraadpleegd op 19/05/2022]

Council of the European Union, *Operationalization of the Pact – Action plans for strengthening comprehensive migration partnerships with priority countries of origin and transit. Draft Action Plan : Niger*, 20/09/2021, <https://www.statewatch.org/media/2766/eu-council-com-draft-action-plan-niger-migration-11950-21.pdf> [geraadpleegd op 12/05/2022]

EuroMed Rights, *La Maladie du Renvoi. Cartographie des Politiques et Pratiques dans la Region Euro-Méditerranéenne*, 04/2021, https://euromedrights.org/wp-content/uploads/2021/04/FR_Chapter-1-EU-Return-Policies.pdf

European Commission (EC), *EU cooperation with Niger*, 13/12/2017, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_17_5234 [geraadpleegd op 02/06/2022]

European Commission, Migration and Home Affairs, *Return and readmission*, z.d., https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/migration-and-asylum/irregular-migration-and-return/return-and-readmission_en [geraadpleegd op 14/02/2022]

European Council on Refugees and Exiles (ECRE), *Contribution De La Société Civile À La Coopération Union Européenneafrique En Matière De Migration : Le Cas Du Niger*, 02/2020, <https://ecre.org/wp-content/uploads/2020/02/Working-Paper-04-Niger-Final-.pdf> [geraadpleegd op 17/05/2022]

European Return and Reintegration Network (ERRIN), *Programme de Réinsertion d'ERRIN : Pour les migrants de retour dans leur pays d'origine*, s.d., [https://files.returningfromgermany.de/files/CDR_ERSO_Service%20Provider%20Leaflet_Niger_FR%20\(v.4\).pdf](https://files.returningfromgermany.de/files/CDR_ERSO_Service%20Provider%20Leaflet_Niger_FR%20(v.4).pdf) [geraadpleegd op 02/06/2022]

Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers (Fedasil), *Terugkeerreis*, z.d., <https://www.fedasil.be/nl/vrijwillige-terugkeer/terugkeerreis> [geraadpleegd op 22/04/2022]

Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers (Fedasil), *Wil u terugkeren naar uw land?*, 2022, <https://www.vrijwilligeterugkeer.be/> [geraadpleegd op 22/04/2022]

Federale Overheidsdienst (FOD) Binnenlandse Zaken, *Activiteitenverslag 2020. Dienst Vreemdelingenzaken*, 12/2021, <https://dofi.ibz.be/sites/default/files/2021-12/Rapport%20annuel%202020.pdf> [geraadpleegd op 22/04/2022]

Freedom House, *Freedom in the World 2020 : Niger*, 2021, <https://freedomhouse.org/country/niger/freedom-world/2020> [geraadpleegd op 02/06/2022]

Freedom House, *Freedom in the World 2021 : Niger*, 2022, <https://freedomhouse.org/country/niger/freedom-world/2020> [geraadpleegd op 02/06/2022]

Human Rights Watch (HRW), *Niger*, s.d., <https://www.hrw.org/africa/niger> [geraadpleegd op 02/06/2022]

Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) (Gabriel S. en Rijks B.), *Migration Trends From, To and Within the Niger. 2016-2019*, 2020, <https://publications.iom.int/system/files/pdf/iom-niger-four-year-report.pdf> [geraadpleegd op 12/05/2022]

Internationale Organisatie voor Migratie (IOM), *West and Central Africa - Assistance to Voluntary and Humanitarian Return (2017 - 2021) Profiles of migrants assisted to return to their country of origin*, 10/05/2022, https://reliefweb.int/report/world/west-and-central-africa-assistance-voluntary-and-humanitarian-return-2017-2021-profiles?utm_source=dlvr.it&utm_medium=twitter [geraadpleegd op 17/05/2022]

République de Niger, *Code Pénal et Code de Procédure Pénale*, 01/2018, http://www.justice.gouv.ne/images/lois/pdfs/Code_penal_et_CPP_Edition_Janvier_2018.pdf [geraadpleegd op 17/05/2022]

République de Niger, *Constitution de la VIIe République*, 25/11/2011, <https://www.ilo.org/dyn/natlex/docs/ELECTRONIC/90281/103975/F1778860199/NER-90281.pdf> [geraadpleegd op 02/06/2022]

République de Niger, *Politique Nationale De La Migration (2020-2035) Avec Son Plan D'actions Quinquennal*, 2020, <https://www.qiz.de/de/downloads/politique-nationale-de-la-migration.pdf> [geraadpleegd op 12/05/2022]

République du Niger, *Loi N° 2015-36*, 26/05/2015, http://www.justice.gouv.ne/images/lois/pdfs/loi_relative_au_trafic_illicite_de_migrants.pdf [geraadpleegd op 17/05/2022]

United States Department of State (USDOS), *2021 Country Reports on Human Rights Practices: Niger*, 12/04/2022, <https://www.state.gov/reports/2021-country-reports-on-human-rights-practices/niger/> [geraadpleegd op 12/05/2022]

Vaticaan - Migrants & Refugees Section, *Country Profile : Niger*, s.d., <https://migrants-refugees.va/country-profile/niger/> [geraadpleegd op 12/05/2022]

Lijst van geconsulteerde bronnen

Contact (pogingen) met deze personen leverde(n) geen resultaat op:

Dr. Alpes J., senior onderzoeker binnen het Mensenrechtencentrum van de Universiteit Gent

Jegen L., PhD aan de Universiteit van Amsterdam en auteur van het rapport *The Political Economy of Migration Governance in Niger*

Norwegian Refugee Council (NRC)

Razak Oumarou A., directeur van de ngo CO-GNA, coördinator van het Réseau pour la Démocratie et les Droits Humains (RDDH) en lid van het Bureau National de Coordination du Collectif des Organisations de Défense des Droits de l'Homme et la Démocratie (CODDHD)